

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА

Датум: 21. септембар, 2020.

На сједници Сената Универзитета у Источном Сарајеву број 01-С-187-1/20, одржаној 23.07.2020. године именовани смо у стручну комисију за писање реферата о додјели звања professor emeritus проф. др Миши Кулићу, редовном професору овог универзитета, а кога је предложило Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву. У складу са задатком који нам је повјерио Сенат Универзитета у Источном Сарајеву и *Правилником о условима и поступку додјељивања звања professor emeritus на Универзитету у Источном Сарајеву*, а који налаже да стручна комисија обави оцјену приједлога, његову потпуност и усаглашеност са захтјевима из *Правилника*, те да цијенећи достављену документацију утврди да ли предложени кандидат испуњава услове за додјелу звања professor emeritus, имамо част да Сенату поднесемо сљедећи

РЕФЕРАТ

І. БИОГРАФИЈА

1. ОБРАЗОВАЊЕ; МАГИСТАРСКИ И ДОКТОРСКИ РАД; ИЗБОРИ У НАУЧНА ЗВАЊА

Проф. др Мишо Кулић, редовни професор универзитета у пензији, рођен је 13. августа 1951.г. у Сарајеву. Основну школу и гимназију завршио је у Сарајеву. На Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву, Одсјек за филозофију и

социологију дипломирао је 1973.г. Магистрирао је на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву 1980.г. на тему: *Критичко освјетљење Хегелове 'Филозофије новијести' у склопу система*, док је докторску дисертацију на тему: *Култура у концепцијама филозофије историје* одбранио на Факултету политичких наука Универзитета у Београду 1982.г.

У звање *асистента приправника* проф. др Мишо Кулић је изабран 1974, *асистента* 1976.г, *доцента* 1980.г, *ванредног професора* 1986.г. - све на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву. У звање *редовног професора* проф. др Мишо Кулић изабран је на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву 1992.г. (Избор у звање редовног професора за предмет *Социологија културе*, Рјешење Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву, 4. фебруара 1992.г.)

На Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду проф. др Мишо Кулић поново је 1996. године биран, тј. потврђен у звање *редовног професора*, сходно тада усвојеним новим одредбама Закона о високом образовању у Републици Србији (Избор у звање редовног професора за предмете *Онтологија и Филозофска антропологија* (Рјешење Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду од 19. новембра 1996.г.)

Избор у звање редовног професора за ужу научну област *Филозофија* (предмет *Историја филозофије IV*) Филозофском факултету Универзитета у Нишу проф. др Мишо Кулић је изабран 2008.г.) (Реферат о избору на Филозофском факултету Универзитета у Нишу од 20. маја 2008.г.)

Избор у звање редовног професора на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву за предмет *Онтологија* проф. др Мишо Кулић је изабран 2005.г. (Одлука НН Вијећа Филозофског факултета УИС од 15 јула 2005.г. и Вијећа УИС од 12. октобра 2005.г. Резимирано, проф. др Мишо Кулић стекао је звања редовног професора за четири предмета: *Онтологија, Филозофска антропологија, Историја филозофије IV (Савремена филозофија)* и *Социологија културе*

2. ПРЕДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ НА УНИВЕРЗИТЕТИМА У РЕГИЈИ И ИНОСТРАНСТВУ

Проф. др Мишо Кулић је као гостујући професор предавао на више филозофских и сродних факултета бивше СФР Југославије, учествовао на бројним међународним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, као што је одржао предавања и у неколико европских универзитетских центара. Проф. др Мишо Кулић је предавао на: Универзитету у Сарајеву, Универзитету Црне Горе (Никшић), Свеучилишту у Задру, Универзитету у Новом Саду, Универзитету у Београду, University of London, Универзитету у Нишу, Универзитету у Приштини/Косовска Митровица и Универзитету у Источном Сарајеву сљедеће предмете:

1) На Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву предавао је предмете *Социологија културе*, *Историја филозофије новог вијека* и повремено предмете *Историја античке и средњовјековне филозофије* и *Етика*.

2. На Филозофском факултету у Никшићу Универзитета Црне Горе предавао је у периоду 1986-1988.г. предмет *Филозофска антропологија*.

3) На позив Филозофског факултета Свеучилишта у Задру (тада Свеучилишта у Сплиту), Одсјек за филозофију и социологију, одржао је 1987.г. циклус предавања из области *филозофије религије и питања филозофског утемељења антропологије*.

5) На Факултету политичких наука Универзитета у Београду на постдипломском студију из области културологије предавао је предмет *Културна антропологија* у периоду 1986-2000.г.

6) На London School of Economics and Political Science, University of London одржао је 1989.г. у оквиру свог боравка у Великој Британији, а у организацији *The British Academy* (британска национална академија за хуманистичке и друштвене науке) предавање на тему: *The notion of artistic and religious identity*.

7) На Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду од 1992-2006.г. је на редовном и постдипломском студију предавао предмете: *Опита методологија* (*Филозофска методологија*), *Филозофска антропологија*, *Естетика*, *Историја филозофије новог вијека*, *Методологија историје филозофије*.

8) Као гостујући професор предавао је на Филозофском факултету Универзитета у Приштини у периоду 1992-1996.г. предмете: *Онтологија*, *Историја филозофије III* и *Историја филозофије IV*. Од 2001-2006.г. на истом универзитету предавао је *Опиту методологију* и *Методологију социолошких истраживања*.

9) Као гостујући професор на Филозофском факултету у Универзитету у Нишу у периоду 2003-2008.г. предавао је предмете: *Историја филозофије III*, *Историја филозофије IV* и *Филозофија језика*, а на овом Универзитету је 2008.г. биран и у звање редовног професора за предмет *Савремена филозофија*.

10) На Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2006-2019.г. предавао је предмете: *Онтологија*, *Историја њемачке класичне*

филозофије, Савремена филозофија, Комуникологија, Културологија, Херменеутика, Филозофија науке. Филозофија економије, Критичка теорија друштва, Филозофија језика.

Проф. др Мишо Кулић одржао је предавања и поднио саопштења на регионалним и међународним научним скуповима. Овде наводимо само оне најважније и међународног карактера:

- На позив ARBEITSSTELLE FRIEDENS FORSCHUNG BONN (AFB), проф. др Мишо Кулић је 1992.г у наведеном институту у Бону, Deutschland, одржао предавање на тему: *Religiöser Fanatismus und Ausländerfeindlichkeit. Philosophische Implikation.*

- У организацији *The International Multireligious and Intercultural Center (IMIC) Arizona State University Russian & East European Studies Center (REESC)*, проф. др Мишо Кулић је у Сарајеву 2005.г. одржао предавање на тему: *The Fruitful Dialogue of Philosophy and Theology.*

- У организацији *International Conference: Evolution and the Future*, проф. др Мишо Кулић је 2009.г. у Београду одржао предавање на тему: *PHILOSOPHY AND THE PROBLEM OF METHODS IN NATURAL AND MORAL SCIENCES.*

- У организацији *The International Conference Christian and Marxist Views on the Meaning of Being Human* проф. др Мишо Кулић је 1987.г. у Innsbrucku (Igls), Österreich, одржао предавање на тему: *Marx's philosophical understanding of religion.*

- У организацији *The International Conference Christian and Marxist Views on the Meaning of Being Human*, проф. др Мишо Кулић је 1988.г. у Гранади, Spain, одржао предавање на тему: *Human Nature and Development.*

- У организацији *Alliance of Central-Eastern European Universities*, а оквиру теме научног скупа *1st Climate Change, Economic Development, Enviroment and People Conference (CCEDEP)*, проф. др Мишо Кулић је 2011.г. у Новом Саду на Универзитету EDUCONS одржао предавање на тему: *Ethic of Responsibility and the future of nature.*

- У организацији *1st International Scientific Conference on economic development and standard of living (EDASOL)*, проф. др Мишо Кулић је 2011.г. у Бања Луци на Паневропском универзитету Апеирон одржао предавање на тему: *TECHNOLOGICAL RATIONALITY AND THE WORLD OF NATURE.*

- У организацији *Alliance of Central-Eastern European Universities*, а оквиру теме научног скупа *2nd International Scientific Conference on Climate Change, Economic Development, Environment and People Conference (CCEDEP)*, проф. др Мишо Кулић је на University of Presov, Presov, Slovakia, 2012.г. одржао предавање на тему: *Endagered Nature and Changes of Ethical Paradigm.*

3. НАУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ НА ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ И УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Проф. др Мишо Кулић је непосредно након заснивања радног односа 2006.г. на Универзитету у Источном Сарајеву изабран за руководиоца Катедре за филозофију и социологију, а нешто касније и журналистику, која је у почетку била у саставу ове Катедре, као и што је руководио израдом свих програма поменутих студија окупљених у тадашњем саставу Катедре. Након издвајања ових наука у посебне катедре, проф. др Мишо Кулић је изабран за руководиоца Катедре за филозофију и ту дужност је, као и чланство у Наставно-научном вијећу Филозофског факултета непрестано, готово пуних 15 година обављао. У том периоду, током рада на Катедри за филозофију, проф. др Мишо Кулић је руководио израдом и каснијим развојем свих студијских програма Катедре за филозофију: основних, постдипломских, мастер и докторских студија.

Гледано у цјелини ангажмана проф. др Мишо Кулић је на Филозофском факултету и Универзитету у Источном Сарајеву обављао следеће дужности:

- Руководилац Катедре за филозофију у периоду 2006-2019.г.
- Предсједник Колегијума постдипломског студија под називом *Савремена филозофска истраживања* у периоду 2006-2012.г.
- Руководилац мастер студија у периоду 2012-2019.г.
- Предсједник Наставно-научног вијећа докторских студија од 2019.г.
- Члан Наставно-научног вијећа Филозофског факултета у периоду 2006-2019.г.
- Главни уредник свих научних издања Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2015-2019 г, а у којим се издвајају часопис *Радови*, међународни зборници радова са традиционалног научног скупа *Наука и стварност*, те зборници радова са посебних научних скупова посвећених разумијевању научних и образовних питања Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву.
- Члан Сената Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2017-2019.г.
- Члан и Предсједник научних одбора научних скупова Филозофског факултета *Наука и стварност*, као и научних скупова: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет*; *Национални идентитет и болоњска концепција*

образовања; Друштво знања и процес трансформације филозофских, друштвено-хуманистичких наука.

Проф. др Мишо Кулић је на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву иницирао критичко истраживање размијевања мјеста и улоге идеје филозофског факултета у склопу европског хуманистичког универзитета, те су као резултат те иницијативе одржани на Филозофском факултету регионални научни скупови: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет* (2017.г.) и *Национални идентитет и болоњска концепција универзитета* (2019.г.), као што су објављени зборници са тих научних скупова које је као главни уредник свих научних публикација Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву и уредио. Проф. др Мишо Кулић је иницирао и одржавање научног скупа: *Друштво знања и процес трансформације филозофских, друштвено-хуманистичких наука* чије је одржавање планирано за октобар 2020.г.

Такође, проф. др Мишо Кулић је иницирао и рад на два научна пројекта, а која су повезана са одржавањем поменутих научних скупова и у цјелини финансирана од стране Министарства за научно-технолошки развој, високо образовање и информационо друштво Владе Републике Српске:

- 1) *Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске* (2019. г.);
- 2) *Друштво знања и процес трансформације филозофских, друштвено-хуманистичких наука у Републици Српској* (2020.г.);

4. НАУЧНИ РАДОВИ, СТРУЧНА И ДРУШТВЕНА ДЈЕЛАТНОСТ

Проф. др Мишо Кулић објавио је преко седамдесет научних радова, саопштења на регионалним и међународним научним скуповима, студија у научним зборницима и другим публикацијама (*дато у посебном прилогу*), као и четири књиге:

- 1) *Култура и филозофија историје (филозофско-историјске претпоставке социологије културе)*, Универзал, Тузла (1985), стр. 204);
- 2) *Грал филозофског мишљења*, Универзитетска ријеч - Интернационал, Никшић-Сарајево (1990), стр. 304);

3) *Језик прије језика (онтологија, теологија, антропологија и граматичко као теограматичко искуство бивствовања*, (I изд. НИГП Калеком (2000), II изд. НИГП Калеком и Завод за уџбенике и наставна средства Републике Српске, Београд - Српско Сарајево (2000), III изд. НИГП Калеком, Београд (2003) стр. 388;

4) *Филозофија и неолиберализам (студије о тенденцијама укидања смисла науке, образовања и друштва)*, Српско филозофско друштво, библиотека *Тезе*, Београд, 2020, стр. 175;

Проф. др Мишо Кулић је био и још увијек је члан међународних научних одбора: *Наука и стварност*, *EDASOL*, *EDUCONS*, *CCEDEP*, *IMIC*.

Проф. др Мишо Кулић је био уредник и међународног часописа *Марксизам у свету* (Београд) у периоду 1989-1992. г. Такође, био је и уредник међународног часописа *Survey* (Сарајево) у периоду 1985-1989.г.

Уређивао је и био члан редакција више часописа за филозофију и друштвену теорију, односно друштвене и хуманистичке науке: *Дијалог*, *Опредјељења*, *Преглед*, *Survey*, *Марксизам у свету*, *Искусва*, *Радови* Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, Зборник радова са научних скупова *Наука и стварност*.

Проф. др Мишо Кулић је био главни уредник свих научних издања Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2015-2019. г.

Редовни је члан *Матице Српске*, *Српског филозофског друштва*, почасни члан је *Удружења књижевника Србије*, као и што је председник филозофског друштва *Логос* (Р. Српска).

У периоду 2008-2012. г. проф. др Мишо Кулић је био члан Комисије Републике Србије за сарадњу са UNESCO-м.

У периоду 2010-2014.г. проф. др Мишо Кулић је обављао дужност *Председника Управног одбора Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета БиХ*.

5. РЕЦЕПЦИЈА НАУЧНИХ РАДОВА ПРОФ. ДР МИШЕ КУЛИЋА У НАУЧНОЈ И СТРУЧНОЈ ЈАВНОСТИ

О научним радовима, првенствено објављеним књигама проф. др Мише Кулића објављено је преко 50 радова других аутора са цијелог простора бивше Југославије, као и што је у неколико енциклопедијских дјела разматрана његова филозофска позиција:

1. Предраг Вранички, *Филозофија хисторије*, поглавље: *Филозофија хисторије након Другог свјетског рата. Почетак дубоких трансформација грађанског свијета*, том 3, Голден маркетинг, Загреб, 2003, стр. 449, 547-549;

2. Богомир Ђукић, *Филозофска мисао Срба Босне и Херцеговине*, поглавље: *Савремена српска мисао и филозофија у свијету*, том 3, Филозофски факултет Универзитета у Бања Луци, Бања Лука, 2010, стр. 42, 51, 189-236;

Поводом књиге *Језик прије језика (онтологија, теологија, антропологија и граматичко као теограматичко искуство бивствовања)* одржан је 4. октобра 2001. међународни научни скуп *Филозофија и језик (Philosophy and Language)* у организацији Српског филозофског друштва, Вукове задужбине, Издавачке куће Калекон из Београда, Завода за уџбенике и наставна средства Републике Српске и часописа за филозофију и друштвене науке *Искуства* из Београда. Овај скуп је финансирао Министарство за науку, технологије и развој Републике Србије. Саопштења је поднијело 19 учесника, а у раду научног скупа учествовало је око 25 еминентних познавалаца филозофских питања језика из СР Југославије и иностранства (филозофи, антрополози, теолози, социолози, теоретичари књижевности и умјетности, лингвисти, правници). Рад научног скупа се одвијао у оквиру шест главних планираних тема: I. *Филозофско питање о језику и мисао људског бивствовања*; II. *Онтологија, теологија и антропологија у склопу разумевања структуре смисла језика*; III. *Филозофија језика, социолингвистика и теорија књижевности и уметности*; IV. *Филозофија језика, социологија и право*; V. *Постмодерна и филозофија језика*; VI. *Преиспитивања филозофске традиције разумевања питања о језику*.

Објављен је и посебан број часописа (зборник радова) за филозофију и друштвене науке *Искуства*, год. IV, број 11/12, Београд 2002, (стр. 416) који је у цјелини посвећен филозофском дјелу проф. др Мише Кулића *Језик прије језика*. Зборник радова садржи и апстрактне на 5 страних језика и преводе појединих текстова на енглески језик.

На многим универзитетима регије књига *Језик прије језика (онтологија, теологија, антропологија и граматичко као теограматичко искуство бивствовања* проф. др Мише Кулића је саставни дио литературе на оним предметима који се баве *филозофијом језика*, али исто тако је присутна и у литератури оних предмета који језику приступају из области *антропологије, социологије, лингвистике* или *теорије књижевности*.

Филозофска позиција која је изграђена у књизи *Култура и филозофија историје* проф. др Мише Кулића је разматрана и у неким енциклопедијским дјелима међународног научног ранга, као што је у свјетским релацијама поменуто познато дјело Предрага Враничког: *Филозофија хисторије*, поглавље: *Филозофија хисторије након Другог свјетског рата. Почетак дубоких трансформација грађанскога свијета*, том 3, Голден маркетинг, Загреб, 2003, стр. 449, 547-549;

6. УЧЕШЋЕ У НАУЧНИМ ПРОЈЕКТИМА

1. *Трансформација филозофије и модерно друштво* бр. 05 Т 28 1995-2000.

Министарство за науку Републике Србије, руководилац пројекта проф. др Миленко Перовић

2. *Истраживање климатских промена и њиховог утицаја на животну средину - праћење утицаја, адаптација и ублажавање*, бр. 43007. *Подпројекат: Етика и политике животне средине: институције, технике и норме пред изазовом промена природног окружења*, Министарство за науку Републике Србије, 2011-2017, руководилац пројекта проф. др Ратко Кадовић

3. *Филозофија религије и реконструкција појма државе и умјетности*, самостални филозофски пројекат, Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву и Републичка заједница науке БиХ, 1986-1988.

4. *Место филозофије у савременом друштву* бр. ТМ – 02304 2005-2006 Покрајински секретаријат за науку АП Војводине, руководилац пројекта проф. др Миленко Перовић.

5. *Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске*, Министарство науке и технологије Републике Српске 2019. г, руководилац пројекта проф. др Владимир Милисављевић

6. *Друштво знања и процес трансформације филозофских, друштвено-хуманистичких наука у Републици Српској*, Министарство за научно

технолошки развој, високо образовање и информационо друштво 2020. г,
руководилац пројекта проф. др Владимир Милисављевић

7. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ МАГИСТАРСКИМ РАДОВИМА

1. *Историја и трагика хуманизма*, кандидата Марјана Хајнала, магистарки рад одбрањен на ФПН Универзитета у Београду 1993.г.

2. *Позитивност и отуђење у Хегеловој филозофској антропологији*, кандидата Ранка Васковића, магистарки рад одбрањен на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду 29. марта 2001. г.

3. *Организациона правда као аспект економског промишљања*, кандидата Вељка Дубљевића, магистарски рад одбрањен на Факултету за услужни бизнис (ФАБУС) априла 2008.

4. *Проблем истине и човјека у филозофији Мартина Хајдегера*, кандидата Горане Ђудуровић-Праштало, магистарки рад одбрањен на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву јануара 2009.

5. *Појам живота и превладање нихилизма у филозофији Фридриха Ничеа*, кандидата Валентине Чизмар магистарски рад одбрањен 2009. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

6. *Појам науке у филозофској херменеутици Ханса Георга Гадамера*, кандидата Слободана Кањевца, магистарски рад одбрањен 14 јуна 2011. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву

7. *Умјетност као феноменолошко-херменеутички проблем (питање умјетности у филозофији Едмунда Хусерла и Ханса Георга Гадамера)*, кандидата Станислава Томића, магистарски рад одбрањен 6. децембра 2016. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву

8. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ МАСТЕР РАДОВИМА

1. *Појам феноменологије у филозофији Мартина Хајдегера*, кандидата Сање Марић, мастер рад одбрањен 15. фебруара 2013. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву,

2. *Однос бића и ништа*, кандидата Младена Милинковића, мастер рад одбрањен 13. јуна 2013. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

3. *Појам разумевања у методологији Макса Вебера* кандидата Александре Мирчић, мастер рад одбрањен 8. јула 2013. г. на ФАБУСУ Универзитета EDUCONS у Сремској Каменици.

9. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ ДОКТОРСКИМ РАДОВИМА

1. др Данијела Грујић, *Филозофија и проблем верске толеранције*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 17. децембра 2015. г.

2. др Слободан Кањевац, *Појам науке у филозофској херменеутици Ханса Георга Гадамера*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву докторска теза одбрањена 21. фебруара 2018. г.

3. др Данијела Милинковић, *Естетичко утемељење појма укуса у филозофији Дејвида Хјума и Имануела Канта*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 20. фебруара 2019. г.

4. др Душко Поповић, *Феномен наде и утопије у филозофији Ернста Блоха*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 26. јуна 2019. г.

II. БИБЛИОГРАФИЈА

1. МОНОГРАФИЈЕ

1. *Култура и филозофија историје (филозофско-историјске претпоставке заснивања социологије културе)*, Универзал, Тузла 1985.г, (стр. 204)
2. *Грал филозофског мишљења*, Универзитетска ријеч - Интернационал, Никшић - Сарајево 1990.г, (стр. 304)
3. *Језик прије језика (онтологија, теологија, антропологија и граматичко као теограматичко искуство бивствовања)* - НИГП Калеком, Београд 2000.г.; 2. издање: НИГП Калеком - Завод за уџбенике и наставна средства Републике Српске, Београд - Српско Сарајево 2000.г; 3 издање НИГП Калеком, Београд, 2003, (стр. 381).
4. *Филозофија и неолиберализам (студије о тенденцијама укидања смисла науке, образовања и друштва)*, Српско филозофско друштво, библиотека *Тезе*, Београд, 2020, (стр. 175).

2. САОПШТЕЊА НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА И РАДОВИ У НАУЧНИМ ЗБОРНИЦИМА

1. *Монархизам и демократија*, уводно излагање на научном скупу "Тоталитаризам и демократија" (јануар 1992), часопис Трећи програм Радио Сарајева (*недостају сви подаци*); такође објављено и у часопису Споне, Никшић, бр. 1-2/1992, пренесено у словеначком часопису *Наши разгледи*, Љубљана
2. *Идеологија доброг и естетика зла*, уводно излагање на филозофском скупу "Рат, рационалност, ирационалност" (Будвански дијалози), часопис Српски књижевни гласник за новембар 1992.
3. *Реторика и демократија*, излагање на истоменом филозофском скупу у организацији Института за филозофију у Београду, 1992
4. *Митотеологија и филозофија*, излагање на Трећем међународном интермедијалном симпозијуму под називом "МИТ", који је одржан у организацији Филозофског факултета у Новом Саду од 27-29 октобра 1994.

Објављено у : "МИТ" , зборник радова, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, Нови Сад, 1996, стр. 83-93

5. *Филозофија и морална одважност мишљења у дјелу Љубомира Тадића*, излагање са научног скупа "Поредак и слобода" посвећеном делу академика Љубомира Тадића, часопис за филозофију и друштвене науке Искуства, год. III, бр. 9/10, јануар - јуни, Београд 2001, стр. 123-129

6. *Филозофски појам личности*, уводно излагање са научног скупа о појму личности у Моровићу, октобар 1997, у организацији Матице Српске и Катедре за филозофију Филозофског факултета у Новом Саду, часопис Студије модерног доба, Матица Српска и Катедра за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, Нови Сад, 1998

7. *Појам времена*, излагање са научног скупа о појму времена у Моровићу, октобар 1998, у организацији Матице Српске и Катедре за филозофију Филозофског факултета у Новом Саду, часопис Студије модерног доба, Матица Српска и Катедра за филозофију Филозофског факултета у Новом Саду, Нови Сад, 1999.

8. *Двосмислени темељ човјековог језичког бивствовања*, излагање на научној скупци "Филозофија и језик" организованом поводом филозофског дјела Мише Кулића "Језик прије језика", часопис за филозофију и друштвене науке Искуства, год. IV, број 11/12, јанур - јуни, Београд 2002, стр. 285-295

9. *Логичка и граматичка структура смисла језика, излагање на Четвртим југословенским филозофским сусретима "Језик и моћ" у Смедеревској Паланци, Смедеревска Паланка и Велика Плана, 7-12 јули 2001.*

10. *Логика, граматика и теограматика*, излагање на научној скупци "Језик и стварност" у организацији Друштва филозофа Црне Горе и Одсјека за филозофију Филозофског факултета у Никшићу, Херцег Нови, 24-26 мај 2002.

11. *Филозофија историје и истина историјског смисла*, уводно излагање на Петим југословенским филозофским сусретима у Смедеревској Паланци под називом „Истина и историја“, Смедеревска Паланка и Велика Плана 5-8 јула 2002.

12. *Уметност и логика језичке двосмислености*, Зборник радова са четвртих филозофских сусрета у Смедеревској Паланци, Смедеревска Паланка – Велика Плана 7-11 јула 2001, ИГП Ескић и Миљковић, Смедеревска Паланка 2006., стр. 9-21

13. *Филозофија и идеја историјског утемељења науке и наставе*, излагање на научној скупци "Наука и настава на универзитету" – секција за филозофију, Филозофски факултет, Источно Сарајево, 18-19 маја 2008, зборник радова Филозофског факултета у Источном Сарајеву.

14. *Филозофија, научна метода и проблем јединства савремене науке*, уводно излагање на пленарној сједници међународног научног скупа "Интердисциплинарност и јединство савремене науке", Радови Филозофског

факултета Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2010, бр. 12, књ. 2, стр. 19-37

15. *PHILOSOPHY AND THE PROBLEM OF METHODS IN NATURAL AND MORAL SCIENCES*, International Conference: *Evolution and the Future*, Belgrade, October 14-18. 2009. (Међународна конференција посвећена 150-годишњици појаве "Порекла врста" Чарлса Дарвина)

16. *Филозофија и политичке идеје модерне*, излагање на научном скупу „Наука и политика“, секција за филозофију, Филозофски факултет, Источно Сарајево, 22-23 маја 2010, зборник радова Филозофског факултета у Источном Сарајеву. 2011, књига 5, том 2, стр. 153-15, ISBN 978-99938-47-31-1

17. *Криза науке и херменеутичко искуство традиције. ауторитета и предрасуде*, излагање на научном скупу „Наука и глобализација“, секција за филозофију, Филозофски факултет, Источно Сарајево, 18-19 маја 2012, зборник радова Филозофског факултета у Источном Сарајеву, 2013, том 2/1. стр. 153-15, ISBN 978-99938-47-47-2.

18. *Филозофија, социјализам и неолиберализам*, XII интернационални филозофски симпозиј *Идеја социјализма* одржана 31. октобра 2014. у Сарајеву у организацији Филозофског друштва Theoria, објављено у електронском издању часописа Год. II, бр. 2. (2015) str. 5-31

<http://www.fdt.ba/index.php/publikacije/casopisi/item/83-theoria-casopis-za-filozofiju-br-2>

19. *Филозофија и слобода*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, посебна издања, научни скупови, књига 2, том 1, Наука и слобода, филозофске науке, Пале, 2014, објављено маја 2015., стр. 143-150, ISBN 978-99938-47-67-0; COBISS.RS-ID 5016856

20. *Филозофија и глобализација*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, посебна издања, научни скупови, књига 2, том 1, Наука и глобализација, филозофске науке, Пале, 2013, објављено маја 2014, стр. 69-77, ISBN 978-99938-47-57-1; COBISS.RS-ID 4257816.

21. *Филозофија и неолибералне консеквенце стварања прекарног рада и културе*, XIII интернационални филозофски симпозиј *Дијалог модерне или сукоб цивилизација* одржан 21-22 маја 2015. у Сарајеву у организацији Филозофског друштва Theoria, објављено у електронском издању часописа Год III, бр. 3 (2016) стр. 5-25 <http://www.fdt.ba/index.php/publikacije/casopisi/item/87-theoria-casopis-za-filozofiju-br-3>

22. *Endangered Nature and Changes of Ethical Paradigm*, 2nd International Scientific Conference on Climate Change, Economic Development, Environment and People Conference, University of Presov, Presov, Slovakia, 2012, p. 205-209, ISBN 978-80-555-0607-4, http://unipo.sk/CCEDep/data/ccedep_2012_conference_programme-komplet.pdf

23. *Ethic of responsibility and the future of nature*, излагање на међународној научној конференцији под називом „*Climate Change, Economic*

Development, Environment and People Conference “- CCEDEP 2011 и експертског округлог стола „Transformation into Innovative and Knowledge Society: Perspectives of the EU’s Danube Strategy”, који је организовао Универзитет *Educons*, Нови париски клуб (NCP) i Алијанса Универзитета централне и источне Европе (ACEU) и која је одржана у Новом Саду. Објављено у *Proceedings*, 2011. pp. 197-205 www.aceu-edu.org/ccedep-2011

24. *Технолошка рационалност и свијет природе*, Међународна научна конференција на тему: "Economic Development and Standard of Living - EDASOL 2011, који је организовао Пан-Европски Универзитет Апеирон, 23-24 Септембер 2011 у Бања Луци, рад је објављен у електронској форми, а линк на којем се може погледати је <http://www.edasol-au.com/zbornikradova>

25. *Етика одговорности и будућност природе* (стр. 224-233) у: “*Природа, етика, политика: еколошке (пре)окупације и (пре)оријентације*”, приредили: Ана Бирешев, Газела Пудар и Душан Бошковић, Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију, 2012, 288 стр, ISBN 978-86-82417-34-7

26. *Филозофија и стварност ума*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, посебна издања, научни скупови, књига 11, том 1, Наука и стварност, филозофске науке, Пале, 2017, стр. 9-15, ISBN 2490-4074; COBISS.RS-ID 5843480.

27. *Наука и стварност*, Прилози настави српског језика и књижевности, изд. Друштво наставника српског језика и књижевности Р. Српске, бр. VI, Бања Лука, 2017, стр. 171-177.

28. *Технолошки идентитет националних култура и тоталитарни свијет болоњске концепције универзитета*, Пленарно излагање на научном скупу у организацији Филозофског факултета Пале УИС на тему: *Национални идентитет и болоњска концепција универзитета*, изд. Филозофски факултет УИС, мај 2019. стр. 11-33

29. *Декарт и питање језичког поретка свијета*, Студије модерног доба 1, Научни скуп "Четиристо година картезијанског мишљења" одржан поводом четиристогодишњице рођења Рене Декарта, 22. новембар 1996. г. у Матици Српској, Матица Српска, Нови Сад, 1998.г, Одељење за друштвене науке и Одељење за природне науке, стр. 49-55

30. *Култура, филозофија историје и модерни индивидуалитет*, уводно излагање, Научни скуп на тему "Култура, филозофија историје и модерни индивидуалитет" Трибина Института за историју у Сарајеву, 05.06.1991. године, Прилози, Сарајево, XXV, 27 (1991), стр. 177-182

31. *Филозофија као онтотехнологија и амбиваленција слободе*, Зборник радова са међународног научног скупа: *Наука и стварност*, Филозофски факултет УИС, Пале, 2019, (одржано маја 2018), том 1, стр.7-14

32. *Виртуелни хуманизам у смисао непријатељства модерне културе*, филозофски симпозијум: *Култура конфликта и њено превладавање IV* одржан

од 14 до 15 маја 2019. у Сарајеву у организацији Филозофског друштва *Theoria*, објављено у електронском издању часописа Год. VI, бр. 6 (2019) стр. 79-100

<http://www.fdt.ba/index.php/publikacije/casopisi/item/107-theoria-casopis-za-filozofiju-br-6>

33. *Филозофија, идеја филозофског факултета и криза универзитета*, уводно излагање на научном скупу у организацији Филозофског факултета Пале Универзитета у Источном Сарајеву на тему: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет*, изд. Филозофски факултет УИС, мај 2018, стр. 9-20

34. *Филозофија, критика и смисао противрјечности дијалектичког мишљења*, Зборник радова са међународног научног скупа: *Наука и стварност*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2018, том. 1, стр. 7-17.

3. ПРИЛОЗИ У НАУЧНИМ ЧАСОПИСИМА И ДРУГИМ НАУЧНИМ И ПЕРИОДИЧНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА

1. *Ганди и филозофија Упанишада*, часопис Лица, Сарајево, год. IV, бр. 3/1969., стр. 7

2. *Смрт метафизике и повратак миту*, Одјек, Сарајево, год. XXVI, бр. 15-16/1973, стр. 27

3. *Г.В.Ф. Хегел: "Феноменологија духа"*, Одјек, Сарајево, год. XXVII, бр. 14/1974, стр. 11

4. *Бит духа - слобода; Кантов систем у тумачењу Александра Кожева*, Одјек, Сарајево, год. XXIX, бр. 18/1976, стр. 21

5. *Г.В.Ф. Хегел: "Наука логике"*, часопис Дијалог, год. I, бр. 2/1977, стр. 183-189

6. *Интелектуалци ин делавско гивање* (излагање на научном скупу одржаног у Сарајеву 12. II. 1978. у организацији часописа Опредјељења, Дијалог, Марксизам у свету), часопис Anthropos, бр. 3-4/1978, стр. 45-116

7. *Идеологија и истина*, Одјек, Сарајево, год. XXX, бр. 2/1978, стр. 10

8. *Средњовјековна концепција транслатио у Хегеловом филозофском систему*, часопис Дијалог, Сарајево, год. II, бр. 7-8/1978, стр. 17-30

9. *Владимир Премец: "Хрестоматија етичких текстова патристике, схоластике и ренесансе"*, часопис Трећи програм Радио Сарајева, Сарајево, год. VII, бр. 23/1978, стр. 556-560

10. *Двосмислени Maurice Merleau-Ponty*, Одјек, Сарајево, год. XXXIII, бр. 5/1980, стр. 22

11. *Филозофија историје и проблеми културе*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XI. бр. 11/1980, стр. 119-137
12. *Недоумице око културе*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XI, бр. 12/1981, стр. 221-223
13. *Филозофија историје и појам културе на прелазу XIX и XX вијека*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XII, бр. 12/1981, стр. 119-147
14. *Историјске претпоставке и могућности револуционарне трансформације у појму интелигенције и друштвене критике у социјалистичком самоуправљању*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XIII, бр. XIII, бр. 2/1982., стр. 31-34
15. *Филозофија историје као филозофија културе и културна антропологија*, часопис *Преглед*, Сарајево, год. LXXIII, бр. 9/1983, стр. 863-878; *Philosophy of History as Philosophy of Culture and Cultural Anthropology*, Survey, Сарајево, год. XI, бр. 1/2984, стр. 61-74
16. *Класно поријекло конституције националних вриједности у култури*, часопис *Свеске*, Сарајево, год. I, бр.1/1989, стр. 107-110
17. *Могућности марксистичког мишљења културе*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XV, бр. 3/1983, стр. 23-35
18. *Филозофска и социјална мисао Милоша Поповића Ђурина*, часопис *Преглед*, Сарајево, год. LXXIV, бр. 2/1984, стр. 177-186
19. *Филозофско-историјске претпоставке социологије културе*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XV, бр. 12/1984, стр. 111-125
20. *Религијски индивидуалитет и национална култура*, часопис *Свеске*, Сарајево, год. II, бр. 7/8, стр. 221-228
21. *Владимир Гоати: Савремене политичке партије*, Ослобођење, Сарајево, год. XLI. од 19. IX 1984, бр. 13021
22. *Производња идеологије*, часопис *Преглед*, Сарајево, год. XXIII, стр. 659-663
23. *Комунисти- држава и религија*, часопис *Опредјелења*, Сарајево. год. XVI, бр. 3/1985, стр. 63-70
24. *Методолошки проблеми формулације појмова културе*, часопис *Преглед*, Сарајево, год. LXXV, бр. 7/8/1985, стр. 803-811
25. *Политика у критичком огледалу*, Ослобођење, Сарајево, год. XLII, од 3. XII. 1986, бр. 13813
26. *Филозофија религије и могућност реконструкције појма државе и умјетности*, часопис *Опредјелења*, Сарајево, год. XVIII, бр. 6/1987, стр. 51-66
27. *Истинска и редуктивна демократизација културе*, Борба, Београд, год. 66, од 24. VII 1987, стр. 204-1205; Објављено и у: *Опредјелења*, Сарајево, год. XVIII, бр.4/1987, стр. 107-113
28. *Религија и идеологија*, (округли сто), часопис *Наше теме*, Загреб, год. 31, бр.12/1987, стр. 2058-2113

29. *Индивидуалитет и култура*, зборник: Синтеза и култура, Културни центар, Врњачка Бања 1988, стр 101-103
30. *Марксизам и фрагментаризација друштвеног тоталитета*, зборник Марксизам и криза југословенског друштва, Београд, 1988, стр. 103-108
31. *Филозофија као теологија "доброг ума"*, часопис Филозофска истраживања, Загреб, год. 9, бр. 1/1989, стр. 117-124
32. *Криза југословенског друштва и демократизација односа у култури*, часопис Опређељења, Сарајево, год. XX, бр. 4/1989, стр. 5-11
33. *Између утопије и реалности*, часопис Преглед, Сарајево, год. LXXXIX, бр. 11-12/1989, стр. 1003-1006
33. *Теограматичко искуство језика*, часопис Искуства, Београд, год. I, бр. 1/1996, стр. 3-13
34. *Граматичка структура и онтолошки смисао језика*, часопис Педагошка стварност, бр. 9-10, Нови Сад 1998, стр. 661-680
35. *Умјетност и логика језичке двосмислености*, часопис Књижевност, број 4-5-6, Београд 2002, стр. 271-278.
36. *Модерно прогонство историје (Глобализација и темељи Европе)*, НИН бр. 2733, 15.мај 2003, стр. 28-29;

4. РЕЦЕПЦИЈА НАУЧНИХ РАДОВА ПРОФ. ДР МИШЕ КУЛИЋА У НАУЧНОЈ И СТРУЧНОЈ ЈАВНОСТИ

О научним радовима, првенствено објављеним књигама проф. др Мише Кулића објављено је преко 50 радова других аутора са цијелог простора бивше Југославије, као и што је у неколико енциклопедијских дјела разматрана његова филозофска позиција:

1. Предраг Вранички, *Филозофија историје*, поглавље: *Филозофија историје након Другог свјетског рата. Почетак дубоких трансформација грађанскога свијета*, том 3, Голден маркетинг, Загреб, 2003, стр. 449, 547-549;

2. Богомир Ђукић, *Филозофска мисао Срба Босне и Херцеговине*, поглавље: *Савремена српска мисао и филозофија у свијету*, том 3, Филозофски факултет Универзитета у Бања Луци, Бања Лука, 2010, стр. 42, 51, 189-236;

Поводом ауторове књиге *Језик прије језика* одржан је 4. октобра 2001. научни скуп *Филозофија и језик* у организацији *Српског филозофског друштва*, *Вукове задужбине*, *Издавачке куће Калеком* из Београда, *Завода за уџбенике и наставна средства Републике Српске* и часописа за филозофију и друштвене науке *Искуства*

из Београда. Овај скуп је финансирао *Министарство за науку, технологије и развој Републике Србије*. Саопштења је поднијело 19 учесника, а у раду научног скупа учествовало је око 25 еминентних познавалаца филозофских питања језика из СР Југославије и иностранства (филозофи, антрополози, теолози, социолози, теоретичари књижевности и умјетности, лингвисти, правници). Рад научног скупа се одвијао у оквиру шест главних планираних тема: I. *Филозофско питање о језику и смисао људског бивствовања*; II. *Онтологија, теологија и антропологија у склопу разумевања структуре смисла језика*; III. *Филозофија језика, социолингвистика и теорија књижевности и уметности*; IV. *Филозофија језика, социологија и право*; V. *Постмодерна и филозофија језика*; VI. *Преиститивања филозофске традиције разумевања питања о језику*.

Објављен је и посебан број часописа за филозофију и друштвене науке *Искусва*, год. IV, број 11/12, Београд 2002, стр 416, који је у цјелини посвећен филозофском дјелу *Језик прије језика* проф. др Мише Кулића.

III. Доказ да је предложени кандидат проф. др Мишо Кулић провео најмање 10 (десет) година у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву на пословима наставе, од чега најмање 5 (пет) година у наставно научном звању редовног професора

На основу увида правне службе Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву проф. др Мишо Кулић је у периоду од 15 октобра 2006.г. до 30 септембра 2019.г. без прекида био у радном односу на овој институцији, као и што је исто толико времена провео у звању редовног професора.

Резимирано, проф. др Мишо Кулић је у непрекидном радном односу и звању редовног професора универзитета на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву провео готово пуних 13 (тринаест) година.

У цјелини научног и наставног рада на више универзитета, проф. др Мишо Кулић је у звању редовног професора провео континуирано укупно више од 27 година, а у периоду од 1 априла 1992. г. до 30 септембра 2019.г.

IV. МЕЂУНАРОДНА РЕПУТАЦИЈА ПРЕДЛОЖЕНОГ КАНДИДАТА ПРОФ. ДР МИШЕ КУЛИЋА

Проф. др Мишо Кулић је као гостујући професор предавао на готово свим Филозофским и сродним факултетима бивше СФР Југославије, учествовао на бројним

међународним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, као што је одржао предавања и у неколико европских универзитетских центара.

Овом приликом наводимо само један број одржаних предавања и саопштења проф. др Мише Кулића на међународним научним конференцијама и другим његовим активностима који имају међународни карактер.

- На Универзитету у Лондону (University of London), односно, на престижном *London School of Economics and Political Science* у оквиру свог боравка у Великој Британији, а у организацији *The British Academy* (британска национална академија за хуманистичке и друштвене науке), проф. др Мишо Кулић одржао је 1989.г. предавање на тему: *The notion of artistic and religious identity*.

- На позив ARBEITSSTELLE FRIEDENS FORSCHUNG BONN (AFB), проф. др Мишо Кулић је 1992.г у наведеном институту у Бону, Deutschland, одржао предавање на тему: *Religiöser Fanatismus und Ausländerfeindlichkeit. Philosophische Implikation*.

- У организацији *The International Multireligious and Intercultural Center (IMIC) Arizona State University Russian & East European Studies Center (REESC)*, проф. др Мишо Кулић је у Сарајеву 2005.г. одржао предавање на тему: *The Fruitful Dialogue of Philosophy and Theology*.

- У организацији *International Conference: Evolution and the Future*, проф. др Мишо Кулић је 2009.г. у Београду одржао предавање на тему: *PHILOSOPHY AND THE PROBLEM OF METHODS IN NATURAL AND MORAL SCIENCES*.

- У организацији *The International Conference Christian and Marxist Views on the Meaning of Being Human* проф. др Мишо Кулић је 1987.г. у Innsbrucku (Igls), Österreich, одржао предавање на тему: *Marx's philosophical understanding of religion*.

- У организацији *The International Conference Christian and Marxist Views on the Meaning of Being Human*, проф. др Мишо Кулић је 1988.г. у Гранади, Spain, одржао предавање на тему: *Human Nature and Development*.

- У организацији *Alliance of Central-Eastern European Universities*, а оквиру теме научног скупа *1st Climate Change, Economic Development, Enviroment and People Conference (CCEDEP)*, проф. др Мишо Кулић је 2011.г. у Новом Саду на Универзитету EDUCONS одржао предавање на тему: *Ethic of Responsibility and the future of nature*.

- У организацији *1st International Scientific Conference on economic development and standard of living (EDASOL)*, проф. др Мишо Кулић је 2011.г. у Бања Луци на Паневропском универзитету Апеирон одржао предавање на тему: *TECHNOLOGICAL RATIONALITY AND THE WORLD OF NATURE*.

- У организацији *Alliance of Central-Eastern European Universities*, а оквиру теме научног скупа *2nd International Scientific Conference on Climate Change, Economic Development, Environment and People Conference (CCEDEP)*, проф. др Мишо Кулић је на University of Presov, Presov, Slovakia, 2012.г. одржао предавање на тему: *Endangered Nature and Changes of Ethical Paradigm*.

- У оквиру Трећег међународног интермедијалног научног симпозијума "МИТ", проф. др Мишо Кулић је 1994.г. у Новом Саду одржао предавање на тему: *Митотеологија и филозофија (Mytho-theology and philosophy)*.

- Проф. др Мишо Кулић је био уредник и међународног часописа *Марксизам у свету* (Београд) у периоду 1989-1992. г. Такође, био је и уредник међународног часописа *Survey* (Сарајево) у периоду 1985-1989.г.

- У периоду 2008-2012. г проф. др Мишо Кулић је био члан Комисије Републике Србије за сарадњу са UNESCO.

- Проф. др Мишо Кулић је био и још увијек је члан међународних научних одбора: НАУКА И СТВАРНОСТ, EDASOL, EDUCONS, CCEDEP, IMIC.

- О књизи *Језик прије језика (онтологија, теологија, антропологија и граматичко као теограматичко искуство бивствовања* проф. др Мише Кулића организован је у Београду 2001 године међународни научни скуп *Филозофија и језик (Philosophy and Language)* са којег је објављен и зборник радова са апстрактима на 5 језика и преводима појединих текстова на енглески језик (часопис за филозофију и друштвене науке *Искуства*, год. IV, број 11/12, Београд 2002, стр 416, који је у цјелини посвећен ауторовом филозофском дјелу *Језик прије језика*).

- Филозофска позиција која је изграђена у књизи *Култура и филозофија историје* проф. др Мише Кулића је разматрана и у неким енциклопедијским дјелима међународног научног ранга, као што је у свјетским релацијама познато дјело Предрага Враничког: *Филозофија историје*, поглавље: *Филозофија историје након Другог свјетског рата. Почетак дубоких трансформација грађанскога свијета*, том 3, Голден маркетинг, Загреб, 2003, стр. 449, 547-549;

V. МЕНТОРСТВА У ПОСТУПЦИМА ИЗРАДЕ И ОДБРАНЕ ЗАВРШНИХ РАДОВА НА ДРУГОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА, МАГИСТАРСКИХ РАДОВА И ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА НАКОН ИЗБОРА У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА ПРОФ. ДР МИШЕ КУЛИЋА

1. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ МАГИСТАРСКИМ РАДОВИМА

1. *Историја и трагика хуманизма*, кандидата Марјана Хајнала, магистарски рад одбрањен на ФПН Универзитета у Београду 1993.г.

2. *Позитивност и отуђење у Хегеловој филозофској антропологији*, кандидата Ранка Васковића, магистарски рад одбрањен на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду 29. марта 2001. г.

3. *Организациона правда као аспект економског промишљања*, кандидата Вељка Дубљевића, магистарски рад одбрањен на Факултету за услужни бизнис (ФАБУС) априла 2008.

4. *Проблем истине и човјека у филозофији Мартина Хајдегера*, кандидата Горане Ђудуровић-Праштало, магистарски рад одбрањен на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву јануара 2009.

5. *Појам живота и превладавање нихилизма у филозофији Фридриха Ничеа*, кандидата Валентине Чизмар магистарски рад одбрањен 2009. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

6. *Појам науке у филозофској херменеутици Ханса Георга Гадамера*, кандидата Слободана Кањевца, магистарски рад одбрањен 14 јуна 2011. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву

7. *Умјетност као феноменолошко-херменеутички проблем (питање умјетности у философији Едмунда Хусерла и Ханса Георга Гадамера)*, кандидата Станислава Томића, магистарски рад одбрањен 6. децембра 2016. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву

2. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ МАСТЕР РАДОВИМА

1. *Појам феноменологије у филозофији Мартина Хајдегера*, кандидата Сање Марић, мастер рад одбрањен 15. фебруара 2013. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

2. *Однос бића и ништа*, кандидата Младена Милинковића, мастер рад одбрањен 13. јуна 2013. г. на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

3. *Појам разумевања у методологији Макса Вебера* кандидата Александре Мирчић, мастер рад одбрањен 8. јула 2013. г. на ФАБУСУ Универзитета EDUCONS у Сремској Каменици.

3. МЕНТОРСТВО У ОДБРАЊЕНИМ ДОКТОРСКИМ РАДОВИМА

1. др Данијела Грујић, *Филозофија и проблем верске толеранције*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 17. децембра 2015. г.

2. др Слободан Кањевац, *Појам науке у филозофској херменеутици Ханса Георга Гадамера*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву докторска теза одбрањена 21. фебруара 2018. г.

3. др Данијела Милинковић, *Естетичко утемељење појма укуса у филозофији Дејвида Хјума и Имануела Канта*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 20. фебруара 2019. г.

4. др Душко Поповић, *Феномен наде и утопије у филозофији Ернста Блоха*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, докторска теза одбрањена 26. јуна 2019. г.

VI. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЕБНИХ ЗАСЛУГА ПРЕДЛОЖЕНОГ КАНДИДАТА ПРОФ. ДР МИШЕ КУЛИЋА ЗА РАЗВОЈ И НАПРЕДАК УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ И ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ КОЈА ГА ЈЕ ПРЕДЛОЖИЛА ЗА ДОДЈЕЛУ ЗВАЊА PROFESSOR EMERITUS

Чини нам част и задовољство што имамо прилику да образложимо изузетне заслуге, односно посебно значајан научни, наставни и образовни допринос проф. др Мише Кулића развоју многих битних сегмената дјелатности Универзитета у Источном Сарајеву, Филозофског факултета и Катедре за филозофију.

Проф. др Мишо Кулић је један од неколицине редовних професора Универзитета у Источном Сарајеву који су до 1992. г. радили на Универзитету у Сарајеву, те је у том смислу и поновни ангажман угледног научника проф. др Мише Кулића на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву 2006. г. био не само важно научно и наставно рјешење, већ је значило и потврду континуитета рада нашег Универзитета као једног од настављача рада Универзитета у Сарајеву. При томе, свакако је потребно подсјетити и на чињеницу да је проф. др Мишо Кулић у посљедних 15 година био професор са најдужим стажом у звању редовног професора на Универзитету у Источном Сарајеву, те да је тај стаж овог највишег универзитетског звања 2019. г. код проф. др Мише Кулића укупно износио готово пуних 28 година.

Непосредно након заснивања радног односа на Универзитету у Источном Сарајеву проф. др Мишо Кулић је биран за руководиоца Катедре за филозофију и

социологију, а нешто касније и журналистику, која је у почетку била у саставу ове Катедре. Током тог периода проф. др Мишо Кулић је руководио израдом свих програма поменутих студија окупљених у тадашњем саставу Катедре. Након издвајања ових наука у посебне катедре, проф. др Мишо Кулић је биран за руководиоца Катедре за филозофију и ту дужност је непрестано, као и паралелно чланство у Наставно-научном вијећу Филозофског факултета обављао готово пуних 15 година. Током рада на Катедри за филозофију Филозофског факултета, проф. др Мишо Кулић је руководио израдом и каснијим развојем свих студијских програма Катедре за филозофију: основних, постдипломских, мастер и докторских студија. Велики допринос који је у том смислу проф. др Мишо Кулић дао развоју Катедре за филозофију је тешко у цјелини и исказати, јер се радило и ради о утемељењу научног, наставног и образовног профила који је по многим оцјенама један од најбоље структурисаних студија филозофије не само у региону. Током овог успјешног процеса залагања за изградњу модерног студија филозофије на свим његовим образовним нивоима, проф. др Мишо Кулић је посебно заслужан што су европски, хуманистички принципи студија филозофије у овим студијским програмима били промишљени и артикулисани према њиховом темељном опредјељењу, односно структурирани тако да изражавају супстанцијално јединство науке, образовања и истраживања.

Рад проф. др Мише Кулића на битним научним и наставним питањима студија и научног развоја филозофије није могао а да се не рефлектује и на разматрања питања мјеста и улоге идеје филозофског факултета у склопу европског хуманистичког универзитета. Проф. др Мишо Кулић је сматрао да то питање за филозофију, али и за све друге друштвене и хуманистичке науке никада не може бити само резимирано као неко формално, организационо питање, већ да се том тематизацијом самој по себи увијек суштински изражавају најбитнији научни и образовни темељи институција филозофског факултета и универзитета у цјелини. Руководећи се овом научном и историјском чињеницом, односно великом хуманистичком европском универзитетском традицијом која казује да су питања филозофског факултета и универзитета прворазредна научна питања, проф. др Мишо Кулић је покренуо неколико важних иницијатива на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

Прва иницијатива се састојала у приједлогу да се другачије формулише рад научних скупова које традиционално организује Филозофски факултет да би се групацијама филозофских, филолошких и природно-математичких наука које се изучавају на Филозофском факултету омогућио што слободнији тематски простор да сами формулишу питања за која сматрају да су од посебне научне релеванције за њихове науке. Друга иницијатива је такође смјерала ка унапређењу научног и истраживачког рада Филозофског факултета, а односила се на одговарајуће измјене рада редакција различитих научних и стручних публикација Филозофског факултета како би оне могле више и значајније да допринесу развоју критерија научног одлучивања, али исто тако и успјешнијем стварању простора научног дијалогу.

Да би се ове поменуте научне иницијативе могле успјешно реализовати и уједно избјегла опасност да се оне схвате само као неки формални покушај организационог побољшања дјелатности, проф. др Мишо Кулић је сматрао да је неопходно да претходно Филозофски факултет размотри у којој мјери он данас уопште изражава темељну идеју на основу које је почетком 19. вијека у Берлину и настао први модерни филозофски факултет и хуманистички универзитет. По мишљењу проф. др Мише Кулића, а у склопу нових друштвених и образовних изазова, јавља се неодложна научна потреба саморефлексије институција филозофских факултета уопште, а посебно Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву. Критичка саморефлексија би требало да пружи одговор о карактеру научног рада и оријентацији у будућем развоју, али и значењу друштвеног доприноса због којег Филозофски факултет и постоји.

То су били научни и образовни разлози зашто су декан и Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву веома брзо прихватили поменуте иницијативе проф. др Мише Кулића и подржале његов приједлог о организацији одговарајућег регионалног научног скупа, који се и одржао децембра 2017.г. на тему: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет*. Тај скуп је имао важне научне и образовне консеквенце, јер је подсјетио да је идеја филозофског факултета била идеја која је посљедњих двије стотине година чинила слободну, демократску и најдубљу основу модерног, хуманистичког и критичког европског универзитета, те да данашња глобална стварност универзитета има другачије тенденције које траже озбиљне и промишљене одговоре. Због тога би, у складу са европском научном, универзитетском традицијом Филозофски факултет требало да има темељно мјесто на Универзитету у Источном Сарајеву. Разлози за такву улогу Филозофског факултета налазе се не само у важној чињеници да је то факултет који готово у цјелини окупља све друштвене и хуманистичке науке, већ исто тако и у његовом научном темељу и друштвеној улози да непрестано слободно и критички разумијева стварност. Управо зато је научни скуп и показао да је неопходно идеју филозофског факултета и уопште хуманистички формулисаниг универзитета што снажније афирмисати и освијетлити њихов научни, критички темељ у склопу савремене болоњске идеје универзитета и неолибералног тржишног концепта друштва.

Научни скуп *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет* је показао да је ова насловљена проблематизација темељна и за сва практична питања не само дјелатности Филозофског факултета, већ да је од непроцјењивог значаја и за сваку тематизацију практичне дјелатности Универзитета у Источном Сарајеву. Тиме је и замисао проф. др Мише Кулића да ће се расправом о европској идеји филозофског факултета и њеном односу према идеји универзитета нужно појавити и јаснији поглед на карактер постојећег практичног провођења дјелатности, како Филозофског факултета тако и Универзитета у Источном Сарајеву била поменутиим научним скупом у цјелини оправдана.

У том контексту, научни скуп је посебно упозорио на феномен нестајања теорије унутар друштвених и хуманистичких наука, па се може казати да је управо тај увид омогућио како јасније утврђивање научних проблема, тако и створио претпоставке за успјешнију будућу оријентацију ових наука у питањима њиховог практичног залагања за реафирмацију теоријског смисла научних критерија. Став проф. др Мише Кулића да је губитак теорије у друштвеним и хуманистичким наукама директна последица глобалног тржишног схватања науке и улоге универзитета је прихваћен на научном скупу, те се он посебно изразио и у заједничким Закључцима тог научног скупа. Проблеми губитка теорије, нестајање критичког и слободног мишљења су стварност која је настала меркантилизацијом науке, те се у том смислу с правом може казати да је изузетан допринос проф. др Мише Кулића био и у томе што је овом проблематизацијом подстакао схватање да је само повратак изворним хуманистичким научним принципима онај који може довести и до садржајне измјене тржишне оријентације. Промјена тржишне парадигме у корист изворне хуманистичке довола би до промјене самог рада научних скупова, али исто тако и рада редакција, односно карактера радова који се објављују у научним публикацијама Филозофског факултета. Залагањем Филозофског факултета, почетком наредне 2018 године је објављен и Зборник радова: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет* са овог научног скупа, а проф. др Мишо Кулић је био и главни уредник ове публикације.

На основу значајних резултата поменутог научног скупа проф. др Мишо Кулић је априла 2018.г. иницирао и формирање научне трибине Филозофског факултета: *Идеја филозофског факултета и савремени универзитет* са идејом да се озбиљном научном анализом и слободним и критичким дискусијама професора, асистената и студената покуша доспјети до одговора о темељима савремене кризе универзитета и њеним друштвеним консеквенцама.

Проф. др Мишо Кулић је након одржаног поменутог важног научног скупа иницирао 2019.г. и научни пројекат на тему: *Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске*, који је крајем исте године као пројекат Катедре за филозофију и Филозофског факултета, а уз учешће истраживача из цијеле регије успјешно реализован средствима Министарства науке и технологије Републике Српске.

Значај иницијативе проф. др Мише Кулића за покретање рада на научном пројекту *Мјесто и улога филозофских факултета у реформисаном савременом универзитету Републике Српске* није био само у томе да се размотри позиција филозофских факултета као неких дијелова универзитета у оном смислу у којем су то сви други факултети, већ је значај првенствено био садржан у указивању на историјску и научну чињеницу да идеја модерног европског, хуманистичког универзитета управо и израста из идеје филозофског факултета. Идеја филозофског факултета је и настала као идеја универзитета у малом, те је због тога важност поменутог научног пројекта била и у томе да се покаже да је и садашња структура филозофских факултета она у којој се не изражава само структура неког појединачног

факултета, већ да су у њој увијек присутна и питања стварности цјелине универзитета. Због тога филозофски факултет имају посебно, али не и организационо привилеговано мјесто на универзитету, јер је за разлику од свих других наука, свих других факултета филозофски факултет онај који једини развија критичку и слободну мисао без које нема ни хуманистичке науке, ни хуманистички оријентисаног универзитета. Али, ни друштва, свакако.

У оквиру поменутог научног пројекта проф. др Мишо Кулић је априла 2019.г. иницирао и одржавање регионалног научног скупа у организацији Катедре за филозофију и Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву на тему: *Национални идентитет и болоњска концепција универзитета*. Иницијатива проф. др Мише Кулића за одржавање научног скупа била је садржана у чињеници да је оријентација ка тржишним принципима која је успостављена и спроведена болоњском декларацијом о високом образовању, као и продор бирократске и технократске праксе на универзитетима довела не само до стагнације већ и до озбиљне структурне кризе универзитета. То је и један од најважнијих разлога, саопштен и на научном скупу, зашто је болоњски систем универзитетског образовања, признавајући једино оно знање које доноси профит, а свако друго проглашавајући у крајњој консеквенци нечим непотребним, законито довео како до маргинализовања значаја националног идентитета, тако и до дискриминације филозофије као и свих других друштвених и хуманистичких наука. Са овог научног скупа маја 2019.г. је објављен и Зборник радова: *Национални идентитет и болоњска концепција универзитета*, а главни уредник ове научне публикације је био проф. др Мишо Кулић.

Након успјешно одржана два научна скупа, повременог рада научне трибине, те два зборника радова са научних скупова Катедра за филозофију и Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву су ову врсту научних расправа учинили традиционалним, те се сада саморефлексија научне дјелатност окупља и редовно одржава и једанпут годишње под називом *Критичка разумијевања савременог универзитета*.

Као члан Сената Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2017-2019.г. проф. др Мишо Кулић је дао значајан и активан допринос и раду органа Универзитета у Источном Сарајеву. Између осталог иницирао је и расправу о стању Универзитета у Источном Сарајеву која је и организована у Бијелини јула 2019.г. као заједничка тематска сједница: Сената, Управног одбора, Проширеног ректорског колегијума и Студентског парламента Универзитета у Источном Сарајеву. Проф. др Мишо Кулић је за ту прилику припремио посебну студију и поднио уводно излагање на тему: *Критичко разумијевање неолибералних претпоставки болоњске концепције универзитета*.

Проф. др Мишо Кулић је био и главни уредник свих научних публикација Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву у периоду 2015-2019 г, а у којим се издвајају: часопис *Радови*, међународни зборници радова са традиционалног научног скупа *Наука и стварност*, те зборници радова са посебних

научних скупова посвећених разумијевању научних и образовних питања Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву.

Проф. др Мишо Кулић је свој посебан допринос унапређењу рада Универзитета у Источном Сарајеву дао и као *Предсједник Управног одбора Агенције за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета БиХ* у периоду од 2010-2014.

На крају, иако није било могуће извјестити о свим, већ само о оним највидљивијим заслугама проф. др Мише Кулића за развој и напредак Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву, сматрамо да свакако треба казати и то: да је драгоцјени научни углед и укупна научна и образовна дјелатност проф. др Мише Кулића као професора на Филозофском факултету, гостујућег професора на домаћим и страним универзитетима, научне иницијативе које је подузимао, као и рад на научним пројектима, те регионална и међународна рецепција његовог научног рада без икакве сумње значајно допринијела и угледу Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву.

VII. Докази о обезбјеђивању наставно-научног подмлатка на Универзитету у Источном Сарајеву, у области у којој је кандидат за звање professor emeritus проф. др Мишо Кулић изабран

Проф. др Мишо Кулић био је ментор на седам магистарских радова, три мастер рада и четири докторске дисертација. Када се ради о бризи о научном подмлатку у филозофској области онтологија, која је област избора у звање и научног интересовања проф. др Мише Кулића, наводимо да је проф. др Мишо Кулић био ментор доц. др Данијели Милинковић, тадашњем вишем асистенту на Катедри за филозофију Филозофског факултета у Источном Сарајеву у изради њене докторске дисертацији под насловом: *Естетичко утемељење појма укуса у филозофији Дејвида Хјума и Имануела Канта* из области онтологије и естетике (докторска теза одбрањена 20 фебруара 2019. г, а избор у доцента проведен 28 јуна 2019.г.).

VIII. Сагласност предложеног кандидата проф. др Мише Кулића да му се додијели звање professor emeritus

Проф. др Мишо Кулић је дао сагласност да га се предложи и изабере у звање professor emeritus.

**IX. РАД СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ У ПОСТУПКУ ОЦЈЕЊИВАЊА
ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ДОДЈЕЛУ ЗВАЊА PROFESSOR EMERITUS
ПРОФ. ДР МИШИ КУЛИЋУ**

Стручна комисија је током свог рада утврдила да проф. др Мишо Кулић испуњава све услове за додјелу звања profesor emeritus наведене у члану 3. *Правилника о условима и поступку додјељивања звања professor emeritus на Универзитету у Источном Сарајеву*, а што подразумева да је кандидат:

1. провео најмање 10 (десет) година у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву на пословима наставе, од чега најмање 5 (пет) година у наставно научном звању редовног професора.

2. дао јавно афирмисани научни допринос у развоју своје научне области, а што претпоставља да има:

- најмање 4 (четири) објављене књиге (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) од значаја за ужу научну област кандидата.

- најмање 20 (двадесет) научних радова од значаја за ужу научну област кандидата објављених у релевантним научним часописима и зборницима са рецензијом.

- учешће у реализацији најмање 3 (три) научно истраживачка пројекта од значаја за научну област кандидата.

С обзиром на чињеницу да чланови 7 и 8 *Правилника* налажу да стручна комисија за додјелу звања professor emeritus обави оцјену приједлога, његову потпуност и усаглашеност са захтјевима из *Правилника*, те да цијенећи достављену документацију утврди да ли предложени кандидат испуњава услове за додјелу звања professor emeritus то Сенат Универзитета у Источном Сарајеву извјештавамо да проф. др Мишо Кулић у цјелости испуњава све прописане услове. У том погледу стручна комисија је детаљно размотрила цјелокупни материјал и сходно *Правилнику* у свом Реферату донијела оцјену о потпуној испуњености сваког појединачног услова за додјелу звања professor emeritus проф. др Миши Кулићу, а што је претпостављало да је стручна комисија размотрила:

1. Биографију кандидата;

2. Библиографију кандидата (фотокопирани примјерци радова наведени у библиографији);

3. Доказ да је предложени кандидат провео најмање 10 (десет) година у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву на пословима наставе, од чега најмање 5 (пет) година у наставно-научном звању редовног професора;

4. Доказ о међународној репутацији предложеног кандидата;

5. Наводе о менторствима у поступцима израде и одбране завршних радова на другом циклусу студија, магистарских радова и докторских дисертација након избора у звање редовног професора;

6. Образложење посебних заслуга предложеног кандидата за развој и напредак Универзитета у Источном Сарајеву и организационе јединице која га је предложила за додјелу звања;

7. Доказ о обезбјеђивању наставно-научног подмлатка на Универзитету, у области у којој је кандидат изабран;

8. Сагласност предложеног кандидата да му се додијели звање *profesor emeritus*.

X. ПРИЈЕДЛОГ СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ О ДОДЈЕЛИ ЗВАЊА PROFESSOR EMERITUS ПРОФ. ДР МИШИ КУЛИЋУ

На основу свих претходних анализа Стручна комисија цијени да је проф. др Мишо Кулић својом научном и образовном дјелатношћу испунио све услове из *Правилника о условима и поступку додјелљивања звања professor emeritus Универзитета у Источном Сарајеву*.

Стручна комисија је недвосмислено утврдила да проф. др Мишо Кулић има посебне заслуге, односно да је пружио изузетан научни и образовни допринос како развоју Филозофског факултета, тако и Универзитета у Источном Сарајеву (поглавље VI овог Реферата).

Уједно, проф. др Мишо Кулић је својим научним радом стекао значајну научну репутацију, о чему између осталог свједоче његове књиге и бројни научни радови.

О научном дјелу проф. др Мише Кулића одржан је и један научни научни скуп са међународним учешћем са којег је објављен и зборник радова. Научно дјело проф. др Мише Кулића разматрано је и у више посебних студија, као и што је његова филозофска позиција представљена у неколико енциклопедијских дјела међународног ранга (поглавље V овог Реферата)

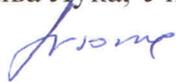
На основу свега у Реферату изложеног, Стручна комисија има част и задовољство да предложи Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да изузетни научни и образовни допринос проф. др Мише Кулића, редовног професора универзитета у пензији, вреднује тако што ће му додијелити звање *professor emeritus* за област *хуманистичких наука*.

СТРУЧНА КОМИСИЈА

1. Проф. др Саво Лаушевић, редовни професор, Савремена филозофија, Естетика, Филозофски факултет Никшић, Универзитет Црне Горе, предсједник

2. Проф. др Зоран Арсовић, редовни професор, Онтологија, Филозофски факултет Бања Лука, Универзитет у Бања Луци, члан

3. Проф. др Самир Арнаутовић, редовни професор, Онтологија, Филозофски факултет у Сарајеву, Универзитет у Сарајеву, члан

